

PERSBERICHT

Juni 2014

Verslag aan het Vlaams Parlement

Verrekeningen bij het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust

Op een totaal van 43 aannemingen van werken van het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) waren er 7,1 miljoen euro verrekeningen in min en 7,1 miljoen euro verrekeningen in meer. Min en meer samengeteld maken de verrekeningen 39,9% van het inschrijvingsbedrag uit. Dat wijst op belangrijke wijzigingen van de aannemingen tijdens de uitvoering ervan, vooral in 2010 (53,4%). Omvangrijke verrekeningen zijn vaak het gevolg van een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen. Bovendien joegen de lange doorlooptijden van sommige verrekeningen het bedrag aan verwijlinteressen de hoogte in.

Inleiding

Het Rekenhof heeft voor de jaren 2010-2012 de verrekeningen onderzocht die zich voordeden bij de overheidsopdrachten voor aannemingen van werken bij MDK. Een verrekening is een overeenkomst die aannemer en bestuur opmaken als zich een wijziging voordoet in de aanneming tijdens de uitvoering ervan (bv. gewijzigde hoeveelheden).

Financieel belang van de verrekeningen

43 aannemingen, voor een gecumuleerd initieel inschrijvingsbedrag van 35,6 miljoen euro, gaven in 2010-2012 aanleiding tot 7,1 miljoen euro verrekeningen in min en 7,1 miljoen euro verrekeningen in meer. Bij samentelling van de verrekeningen in meer en min - dus zonder saldering - maken ze 39,9% van het gecumuleerd inschrijvingsbedrag uit (53,4% in 2010, 27,8% in 2011 en 36,7% in 2012). Dat wijst op belangrijke wijzigingen van de aannemingen tijdens de uitvoering ervan. Bij een aantal aannemingen gaven de bevolen belangrijke minwerken aanleiding tot schadevergoedingen die MDK moest uitbetalen aan de aannemers als compensatie voor de niet-uitgevoerde werken.

Oorzaken van de verrekeningen

Het Rekenhof heeft 11 aannemingsdossiers met omvangrijke verrekeningen doorgelicht. Daaruit bleek dat de verrekeningen in belangrijke mate te wijten waren aan een gebrekkige voorbereiding van de aannemingen (bv. onzorgvuldig uitgevoerd grondonderzoek, gebrekkige technische voorstudies, onzorgvuldig opgestelde bestekken en opmetingsstaten, omvangrijke conceptwijzigingen, enz.). MDK heeft

ondertussen een aantal maatregelen getroffen om de voorbereiding van de aannemingen zorgvuldiger te laten verlopen.

Rechtmatigheid van de verrekeningen

Sommige aannemingen werden tijdens de uitvoering zodanig uitgebreid – met meerwerkenpercentages tot 189% – dat eigenlijk sprake was van een nieuwe aanneming. Zo'n uitbreiding vormt een inbreuk op de basisprincipes van gelijkheid en mededinging, en ondermijnt het wettelijk vastgelegd principe van de forfaitaire prijs. Ook vroeg MDK niet altijd een herziening van de eenheidsprijs voor posten waarvan de werkelijk uitgevoerde hoeveelheid het drievoud overtrof van de vermoedelijke hoeveelheid. MDK betaalde ook een schadevergoeding uit die bijna driemaal zoveel bedroeg als wat maximaal, op grond van de algemene aannemingsvoorwaarden, verschuldigd was.

Verwijlinteresten

Op de 43 aannemingen in de periode 2010-2012 opgeleverd heeft MDK 445.240 euro verwijlinteresten betaald of 1,2% van het inschrijvingsbedrag. Een vergelijking met de auditrapporten *Verrekeningen Waterwegen en Zeekanaal (W&Z)* en *Verrekeningen Afdeling Maritieme Toegang (AMT)* leert dat het percentage bij MDK het minst gunstig is (0,9% bij W&Z en 0,1% bij de AMT). MDK waakt onvoldoende over de doorlooptijden van verrekeningendossiers en maakt onvoldoende gebruik van ramingsstaten. Het zorgt evenmin voor een snelle betaling van onbetwiste gedeelten van de vorderingsstaat, zo nodig na ambtshalve goedkeuring van de verrekening. Het past ten slotte onvoldoende de maatregelen toe die de diverse dienstorders en omzendbrieven voorschrijven ter beperking van verwijlinteresten.

Beleid van MDK op het vlak van verrekeningen

MDK heeft geen specifieke doelstellingen geformuleerd voor het beheer van verrekeningen. Het instrumentarium waarover het agentschap beschikt om de verrekeningen te beperken, werkt onvoldoende in de praktijk, o.a. door een gebrekkige naleving ervan.

Reactie van de minister

Op 5 mei 2014 aanvaardde de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken de conclusies en aanbevelingen van het auditrapport en vermeldde zij een aantal initiatieven van MDK voor een betere voorbereiding van de aannemingen van werken.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beleidsmakers en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Verrekeningen bij het agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust* is bezorgd aan het Vlaams Parlement. Het verslag en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).